

Prehľad vedecko-výskumnej činnosti a výsledky z tejto činnosti

Ing. Ivan KOBLEN, CSc., Dopravný úrad, odbor spôsobilosti lietadiel

Ing. Ivan KOBLEN, CSc. po skončení VVLŠ SNP v Košiciach v odbore inžiniersko-leteckom strojnóm (1983) a práci ako učiteľ leteckých motorov na VSOŠL Prešov (1983-1985) ukončil štúdium vedeckej aspirantúry na katedre lietadiel a motorov VAAZ Brno získaním vedeckej hodnosti kandidát technických vied (1989) vo vednom odbore Stavba dopravných strojov a zariadení. Jeho kandidátska dizertačná práca bola zameraná na problematiku výberu diagnostických parametrov obvodu mechanicko-hydraulickej riadiacej sústavy leteckého lopatkového motora. Hlavnou náplňou jeho práce ako náčelníka skupiny lietadlových motorov vo Výskumnom ústave 030 čs. vojenského letectva bol dohľad nad vývojom a certifikáciou dvojprúdového motora DV-2 pre lietadlo L-39 MS (exportne označeného ako L-59). Ako predstaviteľ orgánu s vývojovou pôsobnosťou zodpovedal za preukázanie splnenia všetkých stanovených parametrov motora, jeho sústav a častí, spracovanie programov a metodík stendových a letových skúšok motora DV-2 a dohľad nad ich vykonaním. Bol podpredsedom komisie pre spojené podnikové a kontrolné skúšky motora DV-2 (de facto štátnych skúšok tohto motora). Súčasne sa ako expert podieľal na vyšetrovaní leteckých nehôd v československom vojenskom letectve v oblasti leteckých lopatkových motorov (bol členom expertíznych komisií menovaných hlavným inžinierom vojenského letectva a podieľal sa na vyšetrovaní 15 leteckých nehôd a predpokladov leteckých nehôd).

Po rozdelení bývalej ČSFR sa vrátil na Slovensko a pracoval v orgánoch vyzbrojovania a obranného výskumu Ministerstva obrany SR ako vedúci starší dôstojník-špecialista (pre oblasť letectva a PVO) oddelenia technického rozvoja (1992-1995), riaditeľ oddelenia rozvoja letectva (1995-1998), prvý predstaviteľ národného riaditeľa pre vyzbrojovanie (NADREP) - obranný poradca pre vyzbrojovanie, obranný výskum a obrannú štandardizáciu na Misii SR pri NATO (1998-2003), vedúci oddelenia politiky vyzbrojovania (2003-2004), vedúci oddelenia plánovania vyzbrojovania (2004-2005), vedúci oddelenia koordinácie spolupráce s EDA a CNAD (2005), vedúci oddelenia koordinácie spolupráce s CNAD a EDA a obranného výskumu (2006-2007) a riaditeľ odboru vyzbrojovania -zástupca národného riaditeľa pre vyzbrojovania (2007-2009).

Z prehľadu vyššie uvedených zastávaných funkcií vyplýva špecifika jeho práce vo vedecko-výskumnej činnosti.

Z hlavných výsledkov jeho činnosti možno uviesť:

- Prácu ako predseda komisie ministra obrany SR pre zriadenie Vojenského leteckého technického a skúšobného ústavu (VLTSÚ) Košice, ktorý bol predovšetkým na základe výsledkov jeho práce zriadený k 1.11.1994 ako dôležitá inštitúcia pre riešenie úloh technického rozvoja, modernizácie a riešenia prevádzkových problémov leteckej techniky používanej vo vojenskom letectve,
- Následné zastávanie funkcie predsedu dozornej rady Slovenského leteckého inštitútu, a.s., Košice (2007-2008) po „transformácii“ VLTSÚ na SLI a.s.,
- Koordináciu a podiel na spracovaní komplexných materiálov v oblastiach vyzbrojovania a obranného výskumu, ktoré boli predložené na rokovanie Kolégia ministra obrany SR (KoMO), vlády Slovenskej republiky a Rady obrany štátu (ROŠ).

Ako príklady týchto materiálov v daných oblastiach, ktorých spracovanie menovaný koordinoval a podieľal sa na ich spracovaní možno uviesť:

- Prechod na kompatibilný systém IFF na rokovanie ROŠ (1996),
- Komplexný program vyzbrojovania na rokovanie ROŠ (1997),
- Návrh účasti Slovenskej republiky v Programe spoločného investovania v oblasti obranného výskumu a technológií na zabezpečenie ochrany ozbrojených síl (EDA R&T Joint Investment Programme on Force Protection) na rokovanie vlády SR(2006),
- Aktualizácia rozpracovania koncepcie štátnej vednej a technickej politiky v podmienkach rezortu Ministerstva obrany SR na rokovanie KoMO (2004),
- Výnos ministerstva obrany SR o poskytovaní dotácií na obranný výskum na rokovanie KoMo (vydaný a aplikovaný v praxi),
- Návrh smerníc ministerstva obrany SR o príprave a realizácii projektov vyzbrojovania) na KoMO (2005),
- Stratégia vyzbrojovania na rokovanie KoMO (2007),
- Návrh mechanizmu pre identifikáciu ekonomických príležitostí pre slovenský obranný priemysel v zahraničí a pre aktívnu podporu vládnych predstaviteľov SR slovenskému obrannému priemyslu pri súťažení o zahraničné zákazky) na rokovanie KoMO (2007)
- Koordinácia a podiel na spracovaní zákona č.11/2004 Z.z. o obrannej štandardizácii, kodifikácii a štátnom overovaní kvality
- Vedúci úlohy experimentálneho výskumu Pokročilý individuálny bojový systém vojaka (PIBS) v roku 2006 a jeho koordinácia v rokoch 2007-2008,

- Koordinácia, riadenie a oponentúra celej rady výskumno-vývojových úloh riešených v ústavoch vojenskej technickej a skúšobnej základne rezortu obrany (VLTSÚ Košice, VTSÚ Záhorie, VTÚ Liptovský Mikuláš) a v civilných organizáciách pre potreby rezortu obrany SR,
- Zastávanie funkcie predsedu Komisie MO SR pre vojensko-technický rozvoj (2007-2009), kde sa posudzovali výsledky dôležitých vedecko-výskumných projektov a úloh riešených v rámci rezortu obrany SR a posudzovalo zavádzanie všetkých druhov výzbroje a techniky do Ozbrojených síl SR,
- Zastávanie funkcie člena medzirezortnej ofsetovej komisie za MO SR (2007-2009), ktorá koordinovala ofsetovú politiku a prípravu a realizáciu ofsetových programov (ako kompenzáciu výdavkov zo štátneho rozpočtu pri nákupe obranných a bezpečnostných systémov a zariadení pre potreby rezortu obrany a vnútra SR); súčasťou ofsetových programov bola aj možnosť transferu technológií a know-how pre slovenské spoločnosti obranného priemyslu, výskumné a ďalšie organizácie,
- Zastávanie funkcie člena dozornej rady Leteckých opravovní Trenčín, a.s. (2007-2008), v ktorých sa okrem vykonávania opráv leteckej techniky pre vzdušné sily SR realizovali aj vybrané modernizačné programy pre potreby vzdušných síl.

Dôležitou oblasťou činnosti a pracovných povinností Ing. Ivana Koblena, CSc. bola nielen koordinácia spolupráce s orgánmi NATO v oblasti vyzbrojovania (CNAD- Konferencia národných riaditeľov pre vyzbrojovanie a jej skupín) a orgánmi NATO v oblasti obranného výskumu (RTB- Rade NATO pre výskum a technológie a RTO - Organizácii NATO pre výskum a technológie), koordinácia spolupráce s Európskou obrannou agentúrou (EDA) v oblasti vyzbrojovania, obranného výskumu a rozvoja obranných spôsobilostí, ale aj vykonávanie povinností národného delegáta v nasledujúcich pracovných výboroch a skupinách NATO a EDA:

- Zastupovanie MO SR na rokovaníach najvyššieho orgánu NATO vo vyzbrojovaní- CNAD a jeho nasledujúcich skupinách:
 - ✓ AC/224 NAFAG pre vyzbrojovanie letectva,
 - ✓ AC/327 LCMG – skupiny pre manažment životného cyklu systémov a jej podskupiny pre manažment životného cyklu a podskupiny pre kvalitu (kde sa podieľal okrem posudzovania štandardov NATO v pôsobnosti týchto skupín a iných činností aj na tvorbe dokumentu Politika NATO v oblasti manažmentu životného cyklu systémov)

- Zastupovanie MO SR na rokovaníach EDA vo formáte národných riaditeľov pre vyzbrojovanie a koordinácia a podiel na príprave podkladov a národných stanovísk na rokovanie EDA vo formáte ministrov obrany a národných riaditeľov pre obranný výskum

V rámci práce ako odborný asistent na MTF STU sa podieľal na spracovaní návrhov troch projektov v rámci VEGA a jedného projektu v rámci Višegrádskeho fondu.

Ing. Ivan Koblen, CSc. koordinoval a podieľal sa na riešení najzložitejších projektov vyzbrojovania, výskumno-vývojových projektov v oblastiach vývoja a skúšok leteckej techniky, modernizácie výzbroje a techniky a obranných systémov a zariadení a viacero rokov koordinoval spoluprácu s NATO (vrátane procesu pristupovania k štandardom NATO v oblasti vyzbrojovania a letectva) a EDA v oblasti vyzbrojovania a obranného výskumu, ako aj spoluprácu medzi orgánmi vyzbrojovania a obranného výskumu krajín V4, kde pripravoval a na pracovnej úrovni riadil viaceré spoločné rokovania týkajúce sa možností vzájomnej spolupráce medzi krajinami V4 v daných oblastiach.

Vo vedeckej oblasti sa zameriava predovšetkým na problematiku leteckej dopravy, leteckej legislatívy, manažmentu životného cyklu leteckej techniky (v ktorej je spoluautorom dvoch vedeckých monografií), problematiku manažérstva kvality z hľadiska rizík, procesného riadenia, na oblasť vyzbrojovania, obranného výskumu, skúšobníctva, riadenia rizík, dodávateľských reťazcov, ako aj problematiku nákladov na životný cyklus systémov a leteckej techniky a systémov riadenia bezpečnosti.

Podieľal sa na príprave a organizácii viacerých rokovaní a aktivít v rámci NATO (iniciovania a ako vedúci projektového tímu riadenia prvej výstavy NATO v krajinách PfP, ktorá sa uskutočnila na Slovensku – CCPI 2003 v Nitre) a EDA, bilaterálnych a multilaterálnych medzinárodných rokovaní v oblasti vyzbrojovania, obranného výskumu a podpory obranného priemyslu (vrátane vedenia viacerých medzinárodných rokovaní), tvorbe domácich a medzinárodných vedeckých konferencií, ako aj na procese tvorby viacerých zmlúv medzi MO SR a MO viacerých štátov o vzájomnej spolupráci v oblasti vyzbrojovania a obranného výskumu.

Výsledky jeho vedecko-výskumnej činnosti boli publikované v 3 vedeckých monografiách, 1 vysokoškolskej učebnici a 83 vedeckých a odborných článkov publikovaných vo vedeckých a odborných časopisoch a príspevkov prednesených na medzinárodných a domácich konferenciách v oblasti rozvoja leteckej techniky, obrany a bezpečnosti,

vyzbrojovania, obranného výskumu, manažérstva kvality a štandardizácie so 189 ohlasmi (citáciami), z toho 38 citácií registrovaných v citačných indexoch Web od Science a v databáze SCOPUS.

V Košiciach, 02.09. 2020

.....
Dr.h.c. prof.h.c. doc. Ing. Stanislav SZABO, PhD., MBA, LL.M
dekan LF TUKE